

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΚΩ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Προς:

- Πρόεδρο και μέλη Δημοτικού Συμβουλίου.
- Προέδρους & Συμβούλους Δημοτικών Κοινοτήτων.
- Αποδέκτες της πρόσκλησης της ειδικής συνεδρίασης με αριθμό πρωτ.: 15888/25-06-2025

Θέμα: “Παρουσίαση Απολογισμού Πεπραγμένων Δημοτικής Αρχής 2023-2024”.

Αγαπητοί συνάδελφοι, συναδέλφισσες, αγαπητοί συμπατριώτες,

Ο απολογισμός του 2024 είναι ο πρώτος απολογισμός της δημοτικής περιόδου που διανύουμε.

Που ξεκίνησε με καλές προϋποθέσεις αλλά εξελίσσεται ίσως στην δυσκολότερη περίοδο που βιώνει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στη χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες.

Ως δημοτική αρχή ξεκινήσαμε με όρεξη και ενθουσιασμό.

Για μια νέα παραγωγική πενταετία, έχοντας και την εμπειρία της πρώτης θητείας μας.

Πιστεύουμε στο πρόγραμμα που θέσαμε υπόψη των συμπατριωτών μας.

Ανταποκρίνεται στις ανάγκες του νησιού και της κοινωνίας μας.

Για αυτό άλλωστε το ενέκριναν οι συμπολίτες μας, με ένα ισχυρό εκλογικό αποτέλεσμα υπέρ της πρότασης μας.

Με σχεδιασμό, που βασίζεται σε τεκμηριωμένη και σκληρή δουλειά για το τι πρέπει να γίνει στον τόπο μας, τώρα αλλά και τα επόμενα χρόνια.

Με ανοιχτά μέτωπα και δράσεις σε όλα τα επίπεδα.

Πρώτα από όλα όμως με την στήριξη των συμπατριωτών μας.

Όλοι κατανοούμε ότι μόνο με ισχυρό και αποτελεσματικό δήμο μπορούμε να πετύχουμε.

Ο Δήμος είναι η συνισταμένη των προσδοκιών και αναγκών της κοινωνίας μας.

Κοντά στον δημότη και στις καθημερινές ανάγκες του.

Στην ύδρευση, στην καθαριότητα, στο κυκλοφοριακό, στις αστικές υποδομές, παντού όπου παρεμβαίνει ο δήμος μας.

Ανεξάρτητα από τη δική μας βούληση, τα τελευταία 15 χρόνια η πορεία της τοπικής αυτοδιοίκησης δεν είναι αυτή που πρέπει.

Η συνένωση των Δήμων με το πρόγραμμα “Καλλικράτης” από το 2010, δεν απέδωσε αυτά που έχουν ανάγκη οι τοπικές κοινωνίες.

Συνέπεσε με την μεγάλη οικονομική κρίση και συμπαρέσυρε την τοπική αυτοδιοίκηση στην κάθοδο.

Στον τόπο μας, η μείωση πόρων και η υποστελέχωση σχεδόν όλων των δημοτικών υπηρεσιών, μας φέρνει αντιμέτωπους με νέα προβλήματα.

Όταν μάλιστα έχει σχεδόν διπλασιαστεί ο τουρισμός, έχει αυξηθεί ο μόνιμος πληθυσμός και έχουν μεγαλώσει όλες οι ανάγκες.

Παράλληλα αλλάζει δραματικά το πλαίσιο που λειτουργούμε.

Παρά την αντίθεση συνολικά της τοπικής αυτοδιοίκησης και των θεσμικών οργάνων της.

Λαμβάνονται αποφάσεις που λειτουργούν σε βάρος της και σε βάρος των τοπικών κοινωνιών.

Τελευταίο παράδειγμα η απώλεια εσόδων από το Τέλος Παρεπιδημούντων και Εκδιδομένων Λογαριασμών.

Έναν πάγιο πόρο της τοπικής αυτοδιοίκησης από το 1976.

Που εισέπρατταν οι Δήμοι και απέδιδαν ως έργο στην τοπική κοινωνία.

Ξαφνικά είδαμε το Κράτος να τα αλλάζει όλα σε βάρος μας.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2024 εισπράττει αυτό το Τέλος, εξ'ονόματος των δήμων, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, γνωστή ως ΑΑΔΕ.

Παρακρατώντας όμως το 5% από τους δικούς μας πόρους.

Δίχως δυνατότητα να ελέγξουμε τα έσοδά μας και να διασταυρώσουμε την ορθότητα τους.

Στην πράξη τι είδαμε μετά από αυτή την αλλαγή;

Μεγάλη απώλεια εσόδων.

Οφείλω να ενημερώσω ότι το 2024, μια κατά τα άλλα καλύτερη τουριστική χρονιά από το 2023, ως Δήμος Κω εισπράξαμε πάνω από μισό εκατομμύριο ευρώ λιγότερα από αυτό το Τέλος.

Μείον 535.596,97 € τα έσοδα του Δήμου το 2024 από το Τέλος Παρεπιδημούντων και Εκδιδομένων Λογαριασμών, σε σχέση με το 2023.

Η ΑΑΔΕ μας απέδωσε 2.937.013,58 όταν μέσω της δικής μας υπηρεσίας το 2023 είχαμε εισπράξει 3.472.610,55.

Και δεν φτάνει αυτό.

Από 1^η Ιανουαρίου του 2025 μας παίρνουν περισσότερα.

Αύξησαν την παρακράτηση, από 5% σε 10%, με το επιπλέον 5% να διανέμεται στους οικονομικά αδύναμους Δήμους, δίχως καν να μας ρωτήσουν.

Δηλαδή ένα σημαντικό μέρος από το ανταποδοτικό Τέλος Παρεπιδημούντων και Εκδιδομένων Λογαριασμών, που πληρώνουν οι κάτοικοι και οι επισκέπτες του νησιού μας για έργα στον τόπο μας, χάνεται στα ταμεία του Κράτους και μεταφέρεται ως έσοδο σε άλλες περιοχές.

Αυτό είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα για το πως αντιμετωπίζει το Κράτος την τοπική αυτοδιοίκηση.

Με επιθετική αντίληψη, απέναντι στον κοντινότερο στους πολίτες θεσμό εκπροσώπησης.

Παρόλα αυτά.

Καταφέραμε να ολοκληρώσουμε τη μεγάλη εκκρεμότητα στο Κτηματολόγιο.

Πετύχαμε και την απόφαση παραχώρησης της παραλίας στον οικισμό Νέας Αλικαρνασσού.

Όμως, πριν προλάβει να ορκιστεί το νέο δημοτικό συμβούλιο, ήρθαμε αντιμέτωποι με τεράστια προβλήματα.

Με νομοθετήματα μέσα στη δημοτική προεκλογική περίοδο, χωρίς κανένα διάλογο.

Που οδήγησαν σε νέες δυσκολίες, άνευ λόγου και αιτίας.

Ως δήμος αντιδράσαμε, το Δημοτικό Συμβούλιο με απόφαση του ζήτησε τη διατήρηση των Νομικών Προσώπων του ΔΟΠΑΒΣ και της ΚΕΚΠΑΠΥΑΣ αλλά δεν εισακουστήκαμε.

Η κατάργηση του ΔΟΠΑΒΣ, της ΚΕΚΠΑΠΥΑΣ και των δύο Σχολικών Επιτροπών, επέφερε τεράστια αναστάτωση.

Που ακόμα προσπαθούμε να εξομαλύνουμε.

Ειδικά στη δημοτική συγκοινωνία και στα σχολεία.

Η Πολιτεία ήταν ανέτοιμη να υλοποιήσει τις δικές της αποφάσεις.

Με ασάφειες στο νομικό πλαίσιο.

Για αυτό, για ενάμιση χρόνο, εξέδιδε διευκρινιστικές εγκυκλίους.

Η ουσία είναι πως η κεντρική διοίκηση διαχρονικά αντιμετωπίζει υποτιμητικά, αν όχι εχθρικά, την τοπική αυτοδιοίκηση.

Αφαιρεί πόρους και μας προσθέτει ευθύνες.

Δίχως χρήματα, χωρίς εργαζόμενους.

Δεν επιτρέπει προσλήψεις αλλά απαιτεί λύσεις.

Με ένα γραφειοκρατικό, αναποτελεσματικό, θεσμικό πλαίσιο.

Που δυσκολεύει αντί να διευκολύνει.

Πως αλλιώς να περιγράψει καθένας το γεγονός ότι, από τις 4 προσλήψεις που εγκρίθηκαν για το Δήμο Κω από το 2019, οι 3 εργαζόμενες έφυγαν αμέσως με συνυπηρέτηση αλλά κρατάνε δεσμευμένη την οργανική θέση τους στο δήμο μας.

Την ίδια περίοδο που έχουμε συνεχή απώλεια εργαζομένων.

Μόνο τα δύο τελευταία χρόνια μειώθηκε το μόνιμο δυναμικό του δήμου μας κατά 28 εργαζόμενους.

15 εργαζόμενοι αποχώρησαν το 2023 και άλλοι 13 το 2024.

Μεταξύ αυτών αποχώρησαν τέσσερις (4) οδηγοί και δέκα (10) εργαζόμενοι στην καθαριότητα εξωτερικών χώρων.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι η μείωση του μόνιμου προσωπικού σε ένα τουριστικό δήμο, όπως ο Δήμος Κω, με τις ανάγκες να αυξάνονται συνεχώς, δυσκολεύει τον προγραμματισμό και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών μας.

Ενημερωτικά, οι μόνιμοι εργαζόμενοι είναι 277 άτομα και οι αορίστου χρόνου 54.

Το 2024 καταφέραμε να προσλάβουμε 15 εργαζόμενους για τους παιδικούς σταθμούς, μέσω ΕΣΠΑ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι παιδικοί σταθμοί, στο μεγαλύτερο μέρος τους, και το ΚΔΑΠ ΑμεΑ αποκλειστικά, καλύπτονται από συνολικά 69 εργαζόμενους που έχουν προσληφθεί μέσω ΕΣΠΑ, με σύμβαση που ανανεώνεται ετησίως και για όσο διάστημα ισχύει το ΕΣΠΑ.

Για την καθαριότητα των σχολικών κτιρίων προσλαμβάνονται επίσης 61 εργαζόμενοι σε δεκάμηνη βάση.

Τις εποχικές ανάγκες στην καθαριότητα, στην πυροπροστασία, στη διαχείριση των δικτύων άρδευσης τις αντιμετωπίζουμε με ολιγόμηνες προσλήψεις ενώ σημαντική ήταν η βοήθεια των εργαζομένων που έχουν προσληφθεί μέσω προγράμματος της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης.

Κατά τα άλλα γίνεται συνεχής προσπάθεια αναβάθμισης των δυνατοτήτων και προσαρμογής στα νέα δεδομένα του ανθρώπινου δυναμικού στη διοίκηση του δήμου, μέσω επιμορφωτικών δράσεων και εκπαιδευτικών σεμιναρίων.

Το 2023, 23 εργαζόμενοι συμμετείχαν σε 1183 ώρες εκπαίδευσης.

Αντίστοιχα, το 2024, 82 εργαζόμενοι παρακολούθησαν 2446 ώρες εκπαίδευσης.

Η προσπάθεια όλων για προσαρμογή στα νέα δεδομένα, που συνεχώς αλλάζουν, είναι σημαντική.

Το ανθρώπινο δυναμικό είναι η μεγάλη δύναμη κάθε ζωντανού οργανισμού, είτε πρόκειται για το δήμο είτε για μία επιχείρηση.

Το Κράτος, σε πολλές περιπτώσεις, δεν εφαρμόζει ούτε τους δικούς του νόμους.

Περικόπτει νομοθετημένα έσοδα της Αυτοδιοίκησης από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ).

Έμειναν απροστάτευτοι οι Δήμοι και οι ΔΕΥΑ να επωμιστούν την αύξηση στο ενεργειακό κόστος.

Και δεν φτάνουν αυτά, η κεντρική διοίκηση φόρτωσε στους δήμους το τεράστιο κόστος του τέλους ταφής, που έπρεπε να πληρώσει η ίδια

Γιατί δική της ευθύνη είναι η καθυστέρηση εναρμόνισης με τους ευρωπαϊκούς κανόνες διαχείρισης των απορριμμάτων.

Για το δήμο μας το τέλος ταφής από το 2022 έως το 2024, για τρία έτη δηλαδή, έφτασε κοντά στο 1.5 εκ. ευρώ.

Απώλεια πόρων από παντού.

Η κάλυψη των αναγκών μας για βασικές δαπάνες, όπως η αύξηση της μισθοδοσίας, αντισταθμίστηκε σε κάποιο ποσοστό από μικρή αύξηση των εσόδων από την κρατική επιχορήγηση.

Το 2023 τα έσοδα του δήμου μας από επιχορηγήσεις ήταν 8.415.966,81€ ενώ το 2024 ανήλθαν σε 9.155.352,97€.

Όλα όσα προανέφερα περιγράφουν με απλά λόγια την πραγματικότητα.

Για να γνωρίζει το Δημοτικό Συμβούλιο, αλλά και οι συμπατριώτες μας, τι πραγματικά συμβαίνει.

Είναι κρίμα για τον τόπο μας η απογύμνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι αδυναμίες της επιβαρύνουν όλους μας, δημότες και επιχειρήσεις.

Ως τοπική κοινωνία έχουμε απαίτηση να μας επιστρέφεται ότι μας ανήκει.

Γιατί το νησί μας παράγει πλούτο, προσφέρει στο εθνικό εισόδημα και θέλει στήριξη στην πράξη και όχι στα λόγια.

Ο δήμος μας έχει δυνατότητες.

Αρκεί να μας το επιτρέψουν.

Να απελευθερωθούν οι δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας μας.

Το είδαμε στην πράξη όταν βρεθήκαμε αντιμέτωποι με μια απροσδόκητη και πρωτόγνωρη κατάσταση, που δοκίμασε τις αντοχές του νησιού μας.

Αναφέρομαι στη μεγάλη φωτιά της 1ης Ιουλίου.

Αποδείξαμε όμως, δήμος, εθελοντές, επιχειρηματίες, εργαζόμενοι, ότι μπορούμε να διαχειριστούμε δύσκολες καταστάσεις και πήραμε τα εύσημα για αυτό.

Αυτή η δημοτική αρχή διαθέτει θέληση και σχέδιο για το μέλλον του τόπου μας.

Το αποδείξαμε στην ANEM.

Είμαστε περήφανοι για το νέο πλοίο που ναυπηγήσαμε.

Το “ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΕΡΜΗΣ” πλέει περήφανο στις θάλασσές μας.

Μαζί με το “ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΖΕΥΣ” αναδεικνύουν τον κομβικό ρόλο του νησιού μας στην ανάπτυξη της περιοχής.

Ο Δήμος μας διαθέτει ένα από τα πιο σύγχρονα πλοία που πλέουν στο Αιγαίο και συνδέουν τα νησιά μας.

Το ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΕΡΜΗΣ ενώνει την Κω, με τη Νίσυρο 4 φορές την εβδομάδα και άλλες 2 με τη Λέρο.

Παράλληλα, μέσα στο καλοκαίρι, συνδέει Κάλυμνο και Ψέριμο με το Μαστιχάρι.

Συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη και στην ενίσχυση των τοπικών οικονομιών.

Οι επιδοτούμενες γραμμές που υπηρετούμε διασφαλίζουν το επιχειρηματικό μας σχέδιο.

Στο ίδιο πλαίσιο, ως Δήμος και Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο διεκδικήσαμε και πετύχαμε από τις 10 Ιουνίου 2024, την αύξηση των ανταποδοτικών τελών, σε 5€ ανά επιβάτη, των επιβατηγών πλοίων που εκτελούν διεθνείς δρομολογιακούς πλόες.

Αυτή η θετική εξέλιξη ενισχύει σταδιακά τα οικονομικά του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου, που πλήγηκαν σε μεγάλο βαθμό στη διάρκεια της πανδημίας.

Γεγονός που μας επιτρέπει να σχεδιάσουμε παρεμβάσεις βελτίωσης σε όλα τα λιμάνια μας.

Στην ίδια αναπτυξιακή κατεύθυνση συνεχίζει το παραγωγικό έργο της η μαρίνα, που ενισχύει και εκσυγχρονίζει σταθερά τις υποδομές της.

Μεγάλη επιτυχία της μαρίνας αποτελεί η χρηματοδότηση ύψους 1.426.665€, από το Ταμείο Ανάκαμψης, για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών της.

Στοιχεία που την καθιστούν μία από τις καλύτερες μαρίνες, με μεγάλη συνεισφορά στην τοπική οικονομία και στην τουριστική ταυτότητα του νησιού μας.

Πολλοί λένε ότι είμαστε πλούσιο νησί.

Ίσως έχουν δίκιο.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είναι πλούσιος και ο δήμος μας.

Τα έσοδα από τον τουρισμό υπολείπονται δραματικά των αναγκών και των απαιτήσεων ενός τουριστικού προορισμού όπως είναι η Κω.

Η Πολιτεία επέβαλλε το Τέλος Διαμονής στους τουρίστες, όπως υπάρχει σε πολλές χώρες.

Το μετονόμασε σε Τέλος Ανθεκτικότητας και εισπράττει δεκάδες εκατομμύρια από την Κω.

Δεν αφήνει όμως τίποτα από αυτά στο νησί μας.

Μόνο για την περυσινή χρονιά υπολογίζουμε ότι έχει εισπράξει, από την Κω, τουλάχιστον 30 εκατομμύρια από αυτό το Τέλος.

Κι εμείς ψάχνουμε και δεν βρίσκουμε, μερικά εκατομμύρια για να αγοράσουμε γη και να φτιάξουμε σχολεία.

Να διορθώσουμε τους δρόμους μας.

Να ανακαινίσουμε την πόλη και τις Κοινότητές μας.

Το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν όλοι οι Δήμοι.

Για αυτό η ΚΕΔΕ με ομόφωνη απόφαση του τελευταίου συνεδρίου της, πέρυσι στη Ρόδο, ζητάει την απόδοση του 60% τους Τέλους Ανθεκτικότητας απευθείας στους Δήμους και με το υπόλοιπο 40% να δημιουργηθεί Ειδικό Ταμείο για έργα ανθεκτικότητας και βελτίωση της φέρουσας ικανότητας κάθε τόπου, ώστε να βελτιωθούν οι υποδομές για την στήριξη του τουρισμού και την φιλοξενία των επισκεπτών.

Παρακολουθούμε τις εξελίξεις και προσπαθούμε να μην αφήσουμε καμία δυνατότητα χωρίς αξιοποίηση σε όφελος του τόπου μας.

Αποτελεί μεγάλη κατάκτηση για το Δήμο μας, η έγκριση χρηματοδότησης 9.600.000€ για έργα αναβάθμισης της πόλης, όπως περιλαμβάνονται στην πρόταση Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), που χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς πόρους μέσω του ΠΕΠ Ν. Αιγαίου 2021 – 2027.

Αφορά σε σειρά έργων ανάπλασης σε διάφορες περιοχές, όπως: στο ιστορικό κέντρο (ανάπλαση πλατείας Κονίτσης, οδών Ελ. Βενιζέλου & Ιπποκράτους, Αγία Παρασκευή, ΚΤΕΛ, κ.α.), στο παραλιακό μέτωπο (εσωτερικό λιμάνι, Ακτή Ζουρούδη κ.α.) και σε γειτονιές της πόλης (Κρητικά & Λαϊκά), ενώ περιλαμβάνει επίσης διάφορα έργα σε ξεχωριστούς τομείς, όπως σε κόμβους κυκλοφορίας και κτίρια εκπαίδευσης, τα οποία θα υλοποιηθούν σταδιακά μέσα στα επόμενα χρόνια.

Για να έχουμε την επιτυχή κατάληξη αυτής της μεγάλης προσπάθειας χρειάστηκε προετοιμασία δύο χρόνων, με συνεχείς συναντήσεις στην Αθήνα αλλά και την υποστήριξη του Δικτύου Αειφόρων Νήσων ΔΑΦΝΗ, που επελέγη ως Τεχνικός Σύμβουλος του σχεδιασμού.

Αυτά τα έργα, σε συνδυασμό με την υλοποίηση έργων από το πρόγραμμα βελτίωσης οδικής ασφάλειας, ύψους 2.200.000€, που έχουν ενταχθεί στον προγραμματισμό μας, όπως ασφαλοστρώσεις και νέος ηλεκτροφωτισμός κεντρικών οδών, αλλά και η διαμόρφωση κόμβων, δημιουργούν νέα εικόνα της Κω, διευκολύνοντας λειτουργίες και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής κατοίκων και επισκεπτών.

Γενικότερα, η Τοπική Αυτοδιοίκηση βρίσκεται σε αναβρασμό.

Υπάρχει μεγάλη αναντιστοιχία.

Μεγάλες ανάγκες, μικρές δυνατότητες.

Οι πολίτες έχουν δίκιο, για τις απαιτήσεις και τις διαμαρτυρίες τους.

Για αυτό πρέπει να γνωρίζουν την αλήθεια.

Οι ανάγκες είναι μεγάλες σε όλους τους τομείς.

Αν υπολογίζαμε τα χρήματα που χρειαζόμαστε για να καλύψουμε τις ανάγκες του νησιού μας, ίσως ξεπερνούν τα 300.000.000€.

Μόνο για κατασκευή των σχολικών κτιρίων που έχουμε ανάγκη απαιτούνται σχεδόν 40 εκ.€.

Για τις διανοίξεις περιμετρικών οδών του σχεδίου πόλεως Κω πάνω από 20 εκ.€.

Μόνο για απλή συντήρηση του οδικού δικτύου υπολογίζουμε ότι χρειάζονται πάνω από 5.000.000€ κάθε χρόνο.

Χρήματα που δεν υπάρχουν.

Όταν τα διαθέσιμα του δήμου μας για επενδύσεις από ίδιους πόρους δεν ξεπερνούν τα 4 εκατομμύρια ευρώ ετησίως

2020	1.280.252,50 €
2021	2.809.195,13 €
2022	3.630.098,26 €
2023	4.376.798,89 €
2024	3.893.602,27 €

Όλα θα ήταν ευκολότερα αν εισέπραττε ο δήμος τα έσοδα που παράγει το νησί μας.

Αυτά που εισπράττει το Κράτος μέσα από το Τέλος Ανθεκτικότητας.

Παρόλα αυτά, αξιολογήσαμε τις δυνατότητες και θέσαμε τις βασικές προτεραιότητες.

Αυτή η δημοτική αρχή έχει συνέχεια.

Συνεχίζουμε, όπως πορευτήκαμε στην πρώτη θητεία μας.

Στηρίζουμε, παρά τις αντιξοότητες, τις κοινωνικές δράσεις του δήμου μας.

Μέσα από τον τομέα πρόνοιας και τις κοινωνικές δομές μας.

Για τους συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη στήριξης.

Για αυτό ενισχύουμε σταθερά την υλοποίηση του συσσιτίου, σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Κώου & Νισύρου.

Αυξήσαμε κατά 70% την χρηματοδότηση, για την κάλυψη των εξόδων σίτισης των αναξιοπαθούντων συμπολιτών μας, η οποία ανέρχεται ετησίως μέχρι το ποσό των 121.760,51€.

Εξαρχής μιλήσαμε για τους πέντε μεγάλους στόχους και έτσι συνεχίζουμε:

- Την ηρεμία και ενότητα της κοινωνίας μας,
- Την εξωστρέφεια της Κω,

- Τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του Δήμου,
- Την ενίσχυση των υποδομών του νησιού, τη βελτίωση της εμφάνισης και λειτουργιών της πόλης και των χωριών, και
- Τον αναπτυξιακό σχεδιασμό μας για τα επόμενα χρόνια.

Οφείλω να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το ότι απέδωσαν οι προσπάθειές μας και πλέον βλέπουμε μπροστά μας την ανέγερση του νέου Δικαστικού Μεγάρου.

Ως Δήμος Κω είχαμε το δικό μας μερίδιο συμβολής σε αυτή την προσπάθεια, σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και την ΚΤΥΠ.

Την ίδια εξέλιξη ευελπιστώ να έχει και η προσπάθειά μας για νέο Νοσοκομείο.

Ως Δήμος Κω κάναμε ότι περνούσε από τις δυνατότητές μας.

Πλέον είναι υπόθεση της κεντρικής διοίκησης να ολοκληρώσει τις εκκρεμότητες, που αφορούν στο περιβάλλον χρηματοδότησης και αδειοδότησης τέτοιου μεγέθους δημόσιων έργων.

Είμαι αισιόδοξος για επιτυχή κατάληξη και αυτής της προσπάθειας.

Διανύοντας μια σημαντική περίοδο στη διαχείριση του Δήμου, μπορώ να πω με ειλικρίνεια τι πετύχαμε και που πρέπει να προσπαθήσουμε περισσότερο.

1. Πιστεύω ότι, καταρχήν κερδίσαμε το στοίχημα ενότητας και ηρεμίας της κοινωνίας μας.

Διχασμοί και ανέξοδες συγκρούσεις αποτελούν παρελθόν, παρότι κάποιοι θα θέλανε το αντίθετο.

2. Έχουμε πετύχει πολλά στην εξωστρέφεια του νησιού μας.

Η Κως δίνει το στίγμα της σε πολλά μέτωπα.

Προβάλλοντας την ταυτότητα της.

Από την τουριστική αγορά μέχρι την Πανεπιστημιακή κοινότητα.

Τα θετικά αποτελέσματα από τη λειτουργία του Μεταπτυχιακού, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, μας δείχνουν το δρόμο.

Ήδη ολοκληρώθηκε και ο Β' κύκλος Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προηγμένα Συστήματα Διοίκησης».

Μόνο την χαρά και την ικανοποίησή μου μπορώ να εκφράσω για την επιτυχή πορεία αυτού του εγχειρήματος.

Μια προσπάθεια που αξίζει και θα έχει συνέχεια.

Αντίστοιχα, συγκροτούμε τον Οργανισμό Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού (DMMO) στο πλαίσιο του ΚΩΑΝ.

Η προβολή του νησιού μας θα αποκτήσει νέα δυναμική.

Για αυτό άλλωστε προχωρήσαμε στη μελέτη στρατηγικού σχεδιασμού της τουριστικής προβολής και ανάπτυξης της Κω, από τον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Τουριστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς Σωτήρη Βαρελά, που παρουσιάστηκε τον Ιούλιο 2024.

Στα άλλα μέτωπα, έχουμε προσδιορίσει τους στόχους και τον τρόπο που θα πετύχουμε, παρά τις αντιξοότητες.

Η έλλειψη πόρων, η απαγόρευση προσλήψεων και η γραφειοκρατία, είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα.

Η μεγάλη αύξηση επισκεπτών, ειδικά στο τετράμηνο αιχμής Ιούνιο – Σεπτέμβριο, προκαλεί ανισορροπίες και δημιουργεί νέες ανάγκες.

Για να παρέχουμε αποτελεσματικές υπηρεσίες καθαριότητας, συνεργαζόμαστε με εταιρεία στην αποκομιδή των απορριμμάτων.

Χρειάζεται όμως και η βοήθεια των συμπατριωτών μας.

Όπως για την αλλαγή του τρόπου αποκομιδής στο λιμάνι.

Στη συνέχεια σε όλο το ιστορικό κέντρο και άλλες επιβαρυνόμενες περιοχές.

Για τη διαχείριση των ογκωδών αντικειμένων.

Τα οποία κάθε επιχείρηση ή πολίτης οφείλει να αποστέλλει στις μονάδες ανακύκλωσης.

Διεκδικούμε παράλληλα πρόσληψη μόνιμου προσωπικού.

Μόνο στην αποκομιδή απορριμμάτων έχουμε 28 εργαζόμενους λιγότερους, από το 2019.

Εδώ ελλοχεύει ένας μεγάλος κίνδυνος που πρέπει να αποφύγουμε πάση θυσία.

Να μη φτάσουμε να εξαρτόμαστε αποκλειστικά από τις εργολαβίες καθαριότητας.

Ο Δήμος μας, και κανένας Δήμος, δεν πρέπει να χάσει τη βασική του δομή στην αποκομιδή απορριμμάτων.

Η εμπειρία δείχνει ότι η συνεργασία δυνάμεων μπορεί να φέρει καλύτερο αποτέλεσμα.

Η εξάρτηση όμως μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλους κινδύνους.

Σε όλη αυτή την περίοδο, έτσι και το 2024, υλοποιήσαμε σημαντικά έργα και δράσεις.

Στηρίξαμε αξιόλογες διοργανώσεις, όπως την 35^η συνάντηση Ερασιτεχνικών Θιάσων Αιγαίου, που έγινε στο νησί μας μετά από πολλά χρόνια.

Αλλά και στον αθλητικό τομέα διοργανώσεις, όπως το Kos Youth Festival και στις εγκαταστάσεις της Μαρίνας το διεθνές τουρνουά μπάσκετ 3X3 Grand Series Kos.

Γενικότερα, συνεχίσαμε την ενίσχυση των αθλητικών υποδομών.

Βελτιώσαμε τα γήπεδα μπάσκετ στα σχολεία.

Ανακατασκευάσαμε και εκσυγχρονίσαμε τις υποδομές στίβου στο νέο στάδιο “ΑΝΤΑΓΟΡΑΣ” το οποίο είναι πλέον ένα από τα ελάχιστα πιστοποιημένα στάδια στη χώρα μας.

Τοποθετήσαμε φωτισμό στο γήπεδο Καρδάμαινας.

Κατασκευάσαμε κλειστό γυμναστήριο με Θόλο στην Καρδάμαινα.

Το ίδιο ετοιμάζουμε σε Κω, Ζηπάρι και Κέφαλο.

Καταθέσαμε στο τέλος του 2024 αίτηση στο Ταμείο Αλληλεγγύης και ήδη έχει ενταχθεί, για χρηματοδότηση της προμήθειας των τριών (3) νέων Θόλων και του αθλητικού εξοπλισμού για τους Θόλους στην Δ.Ε. Κω, Δ.Ε Δικαίου & Δ.Ε. Ηρακλειδών, συνολικού προϋπολογισμού 1.727.467,56€.

Μια μεγάλη κατάκτηση που καταδεικνύει τη σημασία των δράσεων του δήμου σε όλο το εύρος του νησιού και δίνει νέα προοπτική στην ανάπτυξη του αθλητισμού.

Παράλληλα, παρά τα προβλήματα που το καθυστέρησαν, προχωρά η ανακατασκευή του ΦΙΛΙΝΟΣ, όπου προβλέπεται η κατασκευή του πρώτου σύγχρονου ποδηλατοδρόμιου στην Κω.

Στα σχολεία μας καταγράφονται σοβαρές ανάγκες για την συντήρηση και λειτουργία τους.

Παρότι ο δήμος μας ξοδεύει σημαντικά ποσά κάθε χρόνο.

Πολύ περισσότερα από όσα λαμβάνει από το Κράτος για αυτό το σκοπό.

Το 2024, ο δήμος μας ξόδεψε συνολικά 2.418.651€ για δαπάνες συντήρησης των σχολικών μονάδων και για την καθαριότητα τους.

Το 1.567.440€, δηλαδή το 64,8%, από ίδιους πόρους.

Ενώ μόλις τα 851.211€, δηλαδή το 35,2% της συνολικής δαπάνης, προήλθε από κρατική ενίσχυση.

Η έλλειψη πόρων και η γραφειοκρατία, μας φρενάρουν.

Εκτός από τα λειτουργικά κόστη, το νησί μας αντιμετωπίζει σοβαρό έλλειμμα σχολικής στέγης.

Χρειαζόμαστε νέα σχολικά κτίρια, στην Πόλη, στο Ζιπάρι, στο Πυλί, στην Αντιμάχεια.

Καταφέραμε να μεταστεγάσουμε δύο σημαντικά σχολεία. Το ΕΕΕΕΚω και το 3^ο Δημοτικό.

Είμαστε σε αναμονή για την οριστική διευθέτηση και την ανακατασκευή του ιστορικού Αζύλου, όπου θα επιστρέψει το 3^ο Δημοτικό Σχολείο.

Στις δικές μας δράσεις συνδράμει και το πρόγραμμα ανακαίνισης σχολικών κτιρίων «Μαριέττα Γιαννάκου», που χρηματοδοτείται από δωρεά της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, όπου έχουν ενταχθεί για ανακαίνιση, το 4ο Δημοτικό Σχολείο Κω και το Γυμνάσιο - Λύκειο Αντιμάχειας.

Παράλληλα, εντάξαμε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης το ιστορικό κτίριο της οδού Κλεοπάτρας για χρήση του ως νηπιαγωγείο, με προϋπολογισμό 1.052.632,88 και αναμένουμε την κατασκευή νέου Παιδικού Σταθμού στην Αντιμάχεια, προσφορά συμπατριώτη μας.

Αξίζει να αναφέρουμε επίσης ότι ο δήμος μας έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για ένταξη του στη σύμβαση του ΤΕΕ για την κατασκευή έξυπνων πρότυπων διαβάσεων σε σχολεία και την αύξηση του επιπέδου οδικής ασφάλειας των οδών που εφάπτονται με τα σχολεία.

Εκτός αυτών, αντιμετωπίζουμε τις χρονοβόρες διαδικασίες και αγοράζουμε γη για την κατασκευή του 3^{ου} Γυμνασίου αλλά και νέου Γυμνασίου στην Αντιμάχεια.

Στο Ζιπάρι βρήκαμε οικόπεδο για νέο Δημοτικό Σχολείο και συνεχίζουμε την προσπάθεια εξεύρεσης γης για κατασκευή Λυκείου.

Τα σχολεία, οι νέοι και οι νέες μας, αποτελούν προτεραιότητά μας.

Παρά τα μεγάλα προβλήματα που προκάλεσε η κατάργηση των Σχολικών Επιτροπών και είχε ως αποτέλεσμα την υπερφόρτωση της οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου.

Μέσα στο 2024, εκτός από παρεμβάσεις ενίσχυσης υποδομών και συντήρησης στα σχολεία, στις παιδικές χαρές, στους αθλητικούς χώρους, υλοποιήσαμε έργα, όπως:

- Στο Πυλί, ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης και ηλεκτροφωτισμού της κεντρικής οδού
- Στην Κω, αντικατάσταση δικτύου ηλεκτροφωτισμού προς το βιότοπο Ψαλιδίου και στην Ευαγγελίστρια, με την τοποθέτηση νέων φωτιστικών παραδοσιακού τύπου (οδός Μιχ. Διακομανώλη)
- Ολοκλήρωση διαδικασιών ασφαλτόστρωσης στο Μαστιχάρι, Αντιμάχεια, Βολκάνια Κεφάλου
- Τεχνικά έργα (γεφύρι) και διαμόρφωση εναλλακτικής οδού εξόδου στη Ζιά
- Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης οδού Κανάρη
- Ασφαλοστρώσεις στην πόλη (Πλατάνι, Β. Γεωργίου, Χάλκωνος, Λιμνοδεξαμενή,)
- Ανάπλαση κεντρικής εμπορικής οδού 25^{ης} Μαρτίου, στην Καρδάμαινα
- Δημιουργία τοπόσημων, όπως την τοποθέτηση του ψηφιδωτού στο λιμάνι

Παράλληλα προετοιμάσαμε νέα έργα, όπως:

- δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού του δήμου μας, με προϋπολογισμό ένταξης 878.874,03€, και
- την χρηματοδότηση δράσεων για την ενίσχυση πυροπροστασίας κατοικημένων περιοχών με περιαστικά δάση, από το Πράσινο Ταμείο, με 160.000€,

ενώ περιμένουμε απάντηση για δύο σημαντικές προτάσεις που προετοιμάσαμε και καταθέσαμε:

- ✓ την προμήθεια και εγκατάσταση ημι-μόνιμων υποδομών σε παραλίες, προκειμένου να βελτιωθεί η προσβασιμότητα ατόμων με κινητικά προβλήματα ή εμποδιζομένων ατόμων γενικότερα, προϋπολογισμού 279.472,10€ και
- ✓ για τη βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, προϋπολογισμού 500.000.

Εξαντλούμε τις διαθέσιμες δυνάμεις του δήμου μας για ουσιαστικές παρεμβάσεις.

Μικρές και μεγάλες.

Που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής κατοίκων και επισκεπτών του νησιού μας.

Στηρίζουν την τοπική οικονομία και την επιχειρηματικότητα.

Όπως την αξιοποίηση της εγκατάστασης στα ΘΕΡΜΑ, όπου ήδη (Δεκέμβριος 2024) έχουμε εκδώσει την οικοδομική άδεια αποκατάστασης του κτιρίου και προωθούμε τον συνολικό σχεδιασμό για την αξιοποίηση της περιοχής.

Στην ίδια κατεύθυνση συνεχίζουμε.

Με υλοποίηση έργων που θα βελτιώσουν την κυκλοφορία, τις λειτουργίες και την εμφάνιση της πόλης.

Με ανάπλαση περιοχών και βασικών οδών στην πόλη της Κω, μέσα από το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Με αντίστοιχα έργα στις Κοινότητες (Καρδάμαινα – ανάπλαση εμπορικών οδών, Κέφαλος – ασφαλτόστρωση & ηλεκτροφωτισμός κεντρικής οδού Κάμπου, Αντιμάχεια – ασφαλτόστρωση κεντρικής οδού).

Για την εξεύρεση γης για σχολική στέγη.

Με ολοκλήρωση των κλειστών γηπέδων μπάσκετ (Θόλοι).

Για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων Ζώνης Shengen.

Αναμένουμε και την κατασκευή του λιμένα Κεφάλου, όπως έχει δεσμευτεί η Περιφέρεια Ν. Αιγαίου σε Προγραμματική Σύμβαση με το ΔΛΤ Κω.

Δεν αφήνουμε κανένα παραγωγικό τομέα δίχως στήριξη του δήμου.

Για αυτό προχωράμε σε σύμβαση με τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό «ΔΗΜΗΤΡΑ», για τη μελέτη ανάπτυξης του αγροτικού τομέα, με την ανάδειξη του μοναδικού χαρακτήρα και της ταυτότητας των αγροτικών προϊόντων της Κωακής γης.

Η υλοποίηση αυτού του αναπτυξιακού πλάνου, παράλληλα με τη δρομολόγηση κατασκευής του νέου νοσοκομείου και την ολοκλήρωση του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου θα στηρίζουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των επόμενων ετών.

Ιδιαίτερο κεφάλαιο στο γενικότερο σχεδιασμό του δήμου αποτελεί η το έργο που παράγει η ΔΕΥΑΚ.

Πάντοτε ήταν σημαντικός ο ρόλος της αλλά ειδικά τα τελευταία χρόνια έχει να επιδείξει αξιοζήλευτο έργο και μεγάλη αποτελεσματικότητα.

Με στρατηγικό σχεδιασμό και έργα για την θωράκιση του νησιού, στους καθοριστικούς τομείς για την οικονομική ανάπτυξη, της ύδρευσης και της αποχέτευσης.

Μέσα στο 2024 η ΔΕΥΑΚ ολοκλήρωσε τρία μεγάλης σημασίας έργα.

- Την επέκταση του Βιολογικού της Κω,
- την ολοκλήρωση και λειτουργία του Βιολογικού της Κεφάλου και
- την κατασκευή της νέα μεγάλης δεξαμενής στην Καρδάμαινα.

Παράλληλα

- ολοκλήρωσε το νέο δίκτυο από το Τιγκάκι προς τη δεξαμενή στο «Μπαγιάτη»
- κατασκεύασε νέο αγωγό υδροδότησης στο Πλατάνι
- ξεκίνησε την κατασκευή νέων δικτύων υδροδότησης 22 χιλιομέτρων, σε Καρδάμαινα, Αντιμάχεια, Κέφαλο

και σε μια κίνηση στρατηγικής σημασίας για το νησί μας, ανέθεσε μελέτη για την κατάσταση του υδροφορέα της Κω, στο Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, τα συμπεράσματα της οποίας αναμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον.

Η ΔΕΥΑΚ παράγει πλούσιο έργο που μας κάνει υπερήφανους.

Για όλο το νησί και ειδικά για τις Κοινότητες της Δ.Ε. Ηρακλειδών που αντιμετωπίζουν ζωτικά προβλήματα.

Ο προγραμματισμός της έχει συνέχεια και τον βλέπουμε να υλοποιείται χρόνο με το χρόνο.

Απαντά στα νέα προβλήματα που προκαλεί η κλιματική αλλαγή και η τουριστική ανάπτυξη.

Οι προκλήσεις των επόμενων χρόνων

Με δημιουργική ατζέντα στηρίζουμε τον τόπο και τους συμπατριώτες μας

Σίγουρα δεν προχώρησαν όλα όπως θέλουμε.

Το 2024 ήταν δύσκολη χρονιά.

Έχουμε όμως πολλά να κάνουμε ακόμη.

Αναγνωρίζουμε τις αδυναμίες μας.
Προσπαθούμε να βρούμε τις βέλτιστες λύσεις για τον τόπο μας.
Μαζί με τους συμπατριώτες μας, δίχως εντάσεις και διαχωρισμούς.
Στο δρόμο της ευθύνης.

Δεν εξαρτώνται όλα από εμάς.
Τα νησιά μας, γενικότερα, παραμένουν εγκλωβισμένα ανάμεσα στο συγκεντρωτικό Κράτος και στα προβλήματα της νησιωτικότητας.
Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα μας χρειάζεται

ΙΣΧΥΡΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

με **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ**

και **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΙΑ**

Συνεχίζουμε με δράσεις, σχέδιο, υλοποιήσιμους στόχους.
Χαράζουμε πολιτικές ανάπτυξης.
Διεκδικούμε λύσεις στα προβλήματα του νησιού μας.
Αγωνιζόμαστε σε όλα τα επίπεδα, σε όφελος των συνδημοτών μας.
Με καθημερινή δουλειά ξεπερνούμε τις δυσκολίες.
Μέλημα και στόχος μας η πρωταγωνίστρια Κως, στο παρόν και το μέλλον.
Πιο συνεκτική ως κοινωνία.
Πιο ανθεκτική ως οικονομία.
Γιατί μόνο έτσι η Κως θα είναι ισχυρή.

Ο Δήμαρχος Κω

Θεοδόσης Α. Νικηταράς